

ALFÖLD

X. ÉVFOLYAM 137 SZÁM.

ÁRA 10 FILLÉR.

DEBRECEN, 1940. JULIUS 20, SZOMBAT.

Válaszút előtt áll Anglia:

Vagy elfogadja a német békefelhívást

vagy széthull a világbirodalom

Anglia választát megadta Churchill beszéde?
Ha a háború tovább tart, az kiméletlen és könyörtelen lesz

A nyugati dráma utolsó felvonásához érkezett el. A szövetséges hatalmak egyike kiesett a további küzdelemből s Anglia egyedül maradt. Vele szemben áll az óriási erőt képviselő német szárazföldi és léghaderő s még ma sem jelentéktelen tengeri haderő és az olasz hadsereg. Anglia helyzete szinte kilátástalan a további küzdelem folytatását illetően, azonban tovább fogja folytatni a háborút, ha kell, a dominiumokoa is. Hogy a háború folytatásával meg tudja fordítani a hadiszerencsét, amely eddig elhagyta a szövetségeseket, aligha látszik a szövetségeseknek. A mai modern háboruban a kezdeményezőnek javára billen az eredményesség mérlege, a védekező pusztán ideig-óráig tarthatja fel a támadás hullámain, de nem véglegesen. Anglia pusztán védekezésre rendezkedett be a brit szigeteken, természetesen ennek a következményei sem fognak elmaradni. Ha a német légiereő megindul a védekező ellen s a partraszállás — bár ez sem megy jelen tértelen veszteséggel — sikerül, úgy a nyugati háború elérhetővé válik igen hamar befejezést fog nyerni, az angol védekezés felmorzsolódását semmi sem képes megakadályozni. Hogy a német hadvezetők milyen meglepetéseket fog produkálni, az még nem tudható, annyi azonban már előre is sejthető, hogy a támadás „rettegetes” lesz.

A nyugati háború utolsó szakasza hadműveleteinek megkezdése előtt a német birodalmi vezér békefelhívást intézett Angliához. Ebben a felhívásban kihangsúlyozta Hitler kancellár, hogy nem lát okot a háború további folytatására s a józan észhez intézte utolsó felhívását. Meg akarja kimélni saját népét is a háború további borzalmától, éppenezért szól a józan belátáshoz, a józan észhez. A birodalmi vezér egy utolsó lehetőséget nyújtott Angliának az ellentétek békés uton való rendezésére, ha azonban ez sikertelen marad, úgy szörnyű pusztulást és véráldozatot fog követelni a további háború. Ezért is Anglia jelenlegi vezetői felelősek. A további vérontás elkerülése a világ megbékéléséért jelentős, ez azonban sajnos jelenleg nem valósítható meg.

Miben reménykedik Anglia? Mitől várja a győzelmet? A védekező taktikától, vagy az amerikai támogatás lehetőségétől? Vagy talán az ellenfelek összeroppanásától? Saját fegyverrel nem igen várhat győzelmet, bár Anglia állig fel van fegyverkezve. Ez azonban nem minden. Szárazföldi hadereje jórészt kiképzetlen, légiereje jórészt alatta van a német és olasz légiereőnek, tengeri ereje sem az már, ami a háború kezdete előtt volt, a tengeri erő egységei szét szóródtak, egyrésztük tétlenül áll egyes tengeri támaszpontokon igen távol a saigatországától, ezekre a legkevésbé sem számíthat. Amerika támogatása csak hadiszállító-sokban nyilvánul meg, katonákat azonban nem ad. Ha talán Anglia közeli nyeresre állana, úgy Amerika is beavatkozna valószínűleg mert kevés kockázattal jó üzleti lehetőség nyílna mag részére, erről azonban a legkevésbé sem lehet szó, amikor Németország csupán pár lépésnyire áll ellenfele végleges felszámolásától. Anglia úgy látszik saját katonai erejében bízik s abban, hogy a német támadásokat ki tudja védeni hosszu ideig. Ezt természetesen a közeljövő fogja megmutatni. Annyi mindenesetre előre látható, hogy a harcirtózatoss pusztulást és Anglia katasztrófáját fogja jelenteni.

Hitler kancellár tegnapi beszédét a mély emberi érzés jellemzi, aggódik nemcsak saját népért, de aggódik az angol milliókért is. Hajlandó lenne a zöld asztal mellett intézni ellenfelével a függő kérdéseket, inkább mint fegyverekkel. Békejobbót nyújtott s most már Anglián van a sor, hogy hajlandóságát a békés kibontakozásra megmutassa. Milliók élete s szenvedése függ Anglia további magatartásától, éppenezért a világ most Anglia felé tekint s várja a német békefelhívásra adandó választ. A válaszadás pedig nem késhe sokáig. Angliának nem lehet más álláspontja, minthogy elfogadja ezt a békejobbót, mert ma még megmentheti azt, amit holnap, ha

akarná sem tudja megtenni. Ha a józan és felütközökedik az angol gőgön, az angol világbirodalom mag lesz mentve a széthullástól, de ha nem, úgy be fog következni Anglia katasztrófája.

Az Egyesült Államokban rendkívül mély hanyomást keltett a német vezér békefelhívása. Hitler kancellár beszédét milliók hallgatták végig Amerikában. A közvélemény szerint London válasza sorsdöntő lesz a világtörténelemtörténelmi alakulására. Anglia most választson van, választhat a béke, vagy a pusztulás között. Amerika véleménye szerint világbirodalom lehet szét és pusztulhat el rövid időn belül, éppenezért jól megfontolandó a német békejobbó elutasítása.

Az utolsó német békefelhívás élénk viszhangot keltett valamenyny európai államban. Ismerve a német és olasz államok elkötelezettségét a háború folytatására, Anglia elutasító, semleges válasza esetén még hevesebb villámgyors skisioők következnek Anglia ellen, mind a szárazföldön, mind a tengeren és a levegőben. A megbékülés nemcsak Európa, hanem az egész világ meglékelését eredményezné, amikor is az igazság alapján rendeznek a nemzetek közötti ellentéteket. Európa jelenlegi elrendeződése mélyreható g ökeres, változáson menne át, kiküszöbölnek a surlódási felületeket, a gyűlöletet s boldogabb jövő hajnala virradna fel. A nyugati béke Európában is szilárd helyzetet teremtené s megalapozná egy új elrendezés lehetőségét.

A német és olasz elgondolások megadják az európai államoknak azokat az életlehetőségeket, amelyek a világháború utáni béké miatt veszélyeztetve lettek. A területi elrendezéssel kapcsolatos népi és gazdasági kiegyensúlyozottság, a világ javainak igazságos elosztása, a szociális problémák megoldása és számtalan más, fontos kérdések rendezése függ a nyugati háború sorsától. Ezeket békés uton is meg lehetne oldani mostmár, nemcsak a háború folytatásával.

Németország és Olaszország kész a békét megteremteni, Anglia tehát választat előtt áll, neki kell döntenie.

Az angolok most arra számítanak — mondja Hitler —, hogy Németország és Oroszország között e leatétek fognak felmerülni.

Leszögezi, hogy Németország és Oroszország között józan érdekközösséget teremtetek, amelyben mindegyik fél elhatárolta a saját érdekkörét, tehát minden remény amely erre a háborúra számít, egyszerűen gyerekes.

A Stefani-Iroda jelentése szerint rendkívüli jelentőségű a háború további folytatása szempontjából az, amit a német vezér a német- orosz viszonyról mondott.

Hitler beszéde végén kijelentette, hogy nem mint legyőzött szel, hanem mint győztes.

Bár tudja, hogy Németországban sokmillió férfi és ifjú ég a vágytól, hogy leszámoljon Angliával, örök ellenségével, amely már kétszer üzent meg Németországnak minden alap nélkül a háborút. Tudja, hogy otthon sok feleség és anya meghoz minden áldozatot ennek az örökös ellenségnek elpusztítására. Ő mégis a józan észhez és belátáshoz fordul.

A német vezérkancellár megértő ajánlatát az angol vezető politikusoknak nekük érdekeben fejteltlenül el kellene fogadniok.

Szochholmi körök véleménye szerint Hitler kancellár beszédéből a biztos győzelmű tudat csendült ki s mély benyomást keltett. Remélik, hogy az őszinte felhívásra Anglia megragadja a kedvező alkalmat s lépéseket tesz a megbékülés felé. Olasz lapvélemények arról számolnak be, hogy ha Anglia hajthatatlan, úgy a háború további folytatása kiméletlen és könyörtelen lesz. Európa meg fog szabadulni véglegesen az angol gyámokodástól.

Az egész világ feszült érdeklődéssel várja az angol választ, amely sokáig nem késhe. A külföldi lapok tudósítói megjegyzik, hogy Londonban a német vezérkancellár békefelhívása semmi változást nem hoz az angol háború politikájában. Anglia továbbfolytatja a háborút, Londonban a német kancellár beszédét, illetve kijelentéseit gyengeségnek fogják fel. Londoni vélemény szerint nincs helye válasszádnak. Anglia választat megadta Churchill, legutóbbi beszédében. Engedékenységnak a legcsekélyebb jelt sem lehet tapasztalni Londonban. Hivatalos részről ezidőszent még nem nyilatkoztak a német békefelhívás tekintetében.

Nyári utitársak

A nyár hónapjaiban valóságos szállóige az olvasóközönség körében az a könyvsorozat, amelyet Nyári Utitárs címmel ad ki a Palládus. A Nyári Utitárs a tiszta irodalom válogatott gyöngyeit hozza, amelyek a legkényesebb igényeket is kielégítik, de vonzó és érdekesítő tartalmukkal a legszélesebb körökben is meghódítják. Most került könyvpiacon a sorozatban Clarissa F. Cushman regénye, a Lelkek harca, amely izgalmas történet keretében a lélek mélységeit tárja fel és Etsu Inagaki Szugimoto: A samurájok lánya című bűvés színlelő megírt exotikus regénye, amelyet Julius kösepén Pearl Buck Az édes anyaföld Nobel díjas szerzőjének Sárga emberek című kötetét követ, hogy a sorozatot Gwen Bristow lángoló romantikától fűtött regénye, a Forró nyár zárja le. Ezek az értékes és nagy terjedelmű kötetek, aminek eddig csak magas bolti áron voltak kaphatók, most 1.45 pengőért kerülnek forgalomba.

Tarifaemelés kéri a kéményseprők

A kéményseprő mesterek érdeklősége már korábban szorgalmazta az illetékes tényezőknél a kéményseprési díjtételek módosítását. Eddig azonban eredményt nem értek el. Miután időközben az anyagárak és a megélhetési költségek tovább emelkedtek és a kéményseprő ipar terhei növekedtek, a mesterek most megsürgettek a tarifaemelési kérelmük mielőbbi kedvező elintézését.

Az átokcsatornát megrendszabályozzák

Asztóbbi esztendőben igen sok kájt és kellemetlenséget okozott a Duna-Tisza közén Bajánál nyúló csatorna, amelyet a nép átokcsatornának keresztelt el. Ez az elnevezés annyira átment a köztudatba, hogy immár a hivatalos tényezők is e néven emlegetik. A napokban Kunszentmiklósról távirat érkezett a kormánybiztossághoz, amelyben a lakosság segítségét kért. Kérték, hogy a kormány biztos küldjön ki szakértőt a csatorna által okozott újabb vízkárokat megszüntetésére.

Az árvízvédelmi kormánybiztosságnál nyomban megtörtént a szükséges intézkedés. A kormánybiztosság kiküldötte nagyjában már végigjárta a veszélyben lévő helyeket.

Ha a kormánybiztosság közbelép, egy-kettőre megtudják szabályozni az ártalmas csatornát. A bajokat az okozza, hogy a csatorna nem tud megbirkózni a felgyülemlt nagy vízmennyiséggel. A legnagyobb baj az, hogy Kunszentmiklósig a csatorna km-ként mintegy 20 cm-es esése van, innét viszont Bajánál csak 5 cm. az esése. Ennek következtében a lezuduló víz Kunszentmiklóstól kezdve megtorlódik. A csatorna egyébként is alkalmatlan a víz levezetésére, mert homokos talajon vezet keresztül, s így könnyen eltömődik. A lakosság reménykedéssel várja az árvízvédelmi kormánybiztosság segítségét.

Falvakat pusztított el a tájfun

(NST) A japán fővárosban heves földrengést éreztek. A lakosság a szabadba menekült. A földrengés csak csekély anyagi károkat okozott. A Csuzimai tengerszorosban súlyos tájfun pusztított. A forgószél Dél-Korea irányában vonult tovább.

A japán haditengerészet segélycsapatokat küldött Miyako szigetére, ahol a Yuzan vulkán kitörése néhány nappal ezelőtt széles területeket lávával öntött el. Számos falu elpusztult a szigeten és a halottak száma — hír szerint — igen nagy.

Könnyítések a leszármazások igazolásánál

Az iparügyi miniszter az iparjogositványok kiadásánál a leszármazás igazolását, illetőleg az eddigi gyakorlattal szemben könnyítéseket állapított meg. Az újonnan kibocsátott miniszteri rendelet értelmében annak részéről, aki az 1895 október 1-e előtt született, elégséges annak igazolása, hogy keresztény hitfelekezet tagjaként

született, annak aki a fenti időpont után született, elégséges azt igazolni, hogy mind ő, mind szülei keresztény hitfelekezet tagjaként születtek, egyúttal pedig mindkét esetben büntetőjogi következmények terhe mellett írásban való kijelentése annak, hogy nem esik a zsidótörvény 1 § 1 bekezdése alá.

Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő

MA MÁR EURÓPAI HIRŰ. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó-, és belélegzőkúrák. A „Szoboszlói Gyógyvíz” és a szénásvával telített „Hajdúvíz” mindenütt kapható. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 százalékos sós-jódos brómos-hidroszulfonatos hévízzel táplálják. 3000 liter forróvíz percenként. Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Igen jó lesz az idej dinnetermés

Az idén a legtöbb vidéken lényegesen nagyobb területen termesztik a dinnyét, mint más évek alatt, miután a tavaszi vizek miatt több körzetben csak későbbben tudták megmunkálni a földeket és az elmaradt parcellákat leginkább dinnetermeszre használták fel. A bőséges csapadék folytán pedig a gyengébb homoki földeken is jól fejlődik a dinnye. Egyes vidékekről érkezett jelentések szerint a görögdinnye indája és szára dus és kóvér, a természetlások igen jók. Különösen nagy súlyhozamot várnak, miután a dinnye mostan erősen nő és átlagosan 8—12 kg. súlyú lesz, de vannak olyan vidékek, hogy 10—15 kilós dinnere számíthatnak.

Heves megyében Csány, Heves, Kál és Hort vidékén nemcsak görög, de cukordinnyében is nagy termést várnak. Az Alföldön Csonka Bács megyében, Hódmezővásárhely, Csongrád és Szeged vidékén áll jól a termés. A Dunántúlon egyes uradalmakban 25—30 vagonos termésre számíthatnak. Nagy területeken termesztik az idén a dinnyét Fejér megyében és Tolnában. A visszacsatolt területen pedig a Csallóközben és Nógrád megyében kedvező a termés.

Bizonyos tehát, hogy a főváros környékén termesztett nagymennyiségű áruval együtt, sulyra legalább kétszeresére fog emelkedni az értékesítés alá kerülő dinnye mennyiség.

Hogy a várható tömegáru meg ne lepje a piacot, már most meg kellene szervezni értékesítését.

Fontos lenne, hogy a termést teljes egészében értékesíteni tudják. A vasutaktól távolabb eső körzeteknek a dinneszállításnál nagy fuvar költségek van, emiatt előfordul, hogy nem érdemes a dinnyét elszállítani.

A vasutaknak az idén tehát a dinnye értékesítésének megindításától kezdve fuvarkezdményt

kellene adni a dinnyére, hogy a távoli körzetek olosó árúja teljes mennyiségben eljuthasson a fogyasztópiacokra. Az árvízajította körzetek így jó és biztos bevételekhez juthatnának és a városi közönség is olosóbban jutna az alföldi és egyéb vidékek jó minőségű termékéhez.

A gyümölcs cukornélküli feldolgozása

A m. kir. földművelésügyi minisztérium a cukornélküli gyümölcsfeldolgozására vonatkozó eljárásukat tartalmazó tájékoztató füzetet adott ki, amely a közlélmzési ügyosztály körzeti irodáiban korlátolt példányszámban díjtalanul áll a közönség rendelkezésére. Közlélmzési ügyosztály.

Lugkökészet bejelentése

A 41.701/1940 K. K. M. számú rendelet 20 § a alapján felhívja a debreceni elsőfoku iparhatóság azokat a kereskedőket és nagykereskedőket, akik f. évi július hó 1-én lugköből készlettel rendelkeztek, hogy a lugkö mennyiségét az elsőfoku iparhatóságnak ajánlott levélben haladéktalanul jelentésük be. Ez a bejelentés illetékmentes.

Százéves a gyúfa

Irinyi János 1840-ben nyitotta meg Budapesten a József utca és Öst utca sarkán gyúfagyártó üzemet. A kénes gyúfát ismerték már 1832-ben, azonban ez kellemetlen szaga és veszélyes volt.

Irinyi Dániel 17 éves diák megreformálta a kénes gyúfát. Bécsben segédkezett Meisner professzornak, akinek nem sikerült egy kísérlete, amikor kénvirágot ólomoxiddal dörzsölt, hogy az meg-

gyuljon. Irinyi hazament, de utközben vásárolt három garaset foszfort, beázta, majd összekeverte ólomoxiddal és az arabmézgával. Ezt a keveréket rákentek 10 darab kis faszálra. Mikor megszáradtak, az egyiket végighuzta a falon és a gyúfa meggyulladt.

Másnap Meissner professzor előtt meggyújtott egy szálát, mire az egyetemtanár azt ajánlotta, hogy szeressen rá paténtet. Irinyi azonban büszkén azt válaszolta, hogy egy ilyen semmiségért nem alázkodik meg a bécsi kormány előtt. Később ezt a tanulmányát eladta 60 forintért egy Rómer István nevű magyar urnak.

A gyúfa magyar ember találmánya és millió és millió ember használja szerte a világon.

Harcserű lögyakorlat

Értesíti a városi elsőfoku igazgatási hatóság a város érdekelte lakosságát, hogy a honvédség a hajduhadházi harcserű lötéren folyó hó 22, 23, 24, és 26-án egésznap éles lögyakorlatot tart.

Kossuth Lajos élete

Hegyaljai Kiss Géza új könyve Kossuth Lajos életét a közoktatási minisztérium nyomatta ki az állami népkönyvtárak számára 5000 példányban. A szerzőnek itt az volt a célja, hogy a nagy szabadsághősnek, lángeszű írónak és szónoknak, a honvédségszervező, világjáró, örök munkás Kossuthnak, a Hazájáért mindenre kész államférfiúnak életét és jellemét minél jobban megvilágítsa. Három főrészen érdekes címek alatt tárul fel Kossuth ifju, férfi és öreg korának híven megelevenített új és ó anyaga.

Kossuth ebben az új megvilágításban még vonzóbb! A magyar ember szívesen ékesíti hajlékát a Kossuth képével. Hadd legyen ott a magyar család otthonában Kossuth életének könyve is! 10 képpel ára: 1 pengő. Kapható a szerzőnél: dr. Hegyaljai Kiss Géza, Debrecen, Kassa-ut 12. Csekk: 29.351.

A bérceplési díjak

Az árellenőrzés országos kormánybiztos rendeletet adott ki a bérceplési díjak megállapításáról. Eszerint a tavaly alkalmazott bérceplési százalék nem megy fel. — Ugyanakkor azonban megállapította az árkormánybiztos a felszámítható legmagasabb bérceplési rész nagyságát is, amely a következő: A magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a cséplető maga adja 4.5 százalék, ha pedig az üzemanyagot a géptulajdonos gondoskodik, 6 százalék. Nem magánjáró gépeknél, ha az

HUNGÁRIA

FILMSZÍNHÁZ

Irene Dunne és Charles Boyer felejthetetlen szépségű filmje a

Várlak

üzemanyagot a cséplőtű adja 4. százalék, ha pedig arról a géptu-
lajdonosgo idoskodik 5.5 százalék.
A fenti díjak csak béreséplést vég-
ző géptulajdonos részvételét je-
jenti, a munkások járandóságát a
hatóság előtt kötött szerződésben
foglalt mértékben külön lehet fel-
számítani.

OFKSz házeladás

Debrecen város elsőfoku köz-
igazgatási hatósága értesíti a vá-
rosos érdekelteket lakosságát, hogy az
Országos Falusi Kislakásepítési
Szövetkezet a Tóth telepi Domo-
kos—Lember—Pató-féle házasin-
gatlant szabadkézből áruba bocsá-
totta.

Az érdeklődők a városi elsőfoku
közigazgatási hatóság (Kossuth
utca 20 sz. III em 93 sz. alatt)
hivatalos helyiségében nyerhetnek
felvilágosítást.

Vasúti kedvezmények

A fizetéses szabadságra utazó
kereskedőségek és munkások ré-
szére, miat ismeretes, a kormány
kedvezményes vasúti utazást biz-
tosított. A rendelet értelmében az
a vállalat, vagy cég, amelynek al-
kalmazottja fizetéses szabadságra
utazik, igazolni köteles az alkalm-
mazott jogosultságát. Az alkalmaz-
zott az igazolvánnyal jelentkezni
köteles vagy az ipartestületnél,
vagy a szakmai családi pénztár-
nál, vagy az illetékes kerületi elől-
járóságnál. Ezek a hatóságok áll-
lítják ki azután az alkalmazott ré-
szére a kedvezményes vasúti igaz-
olványt.

OTI-üdültetés

Az Országos Társadalombiztosi-
tő Intézet a fiatalok biztosítottak-
at az év nyarán is részesíteni ki-
vánja napközi üdültetésben. Az
üdültetést július és augusztus hó-
napokban vasárnapi kirándulások
keretében bonyolítja le. A napköz-
i üdültetésben részt vehet min-
den olyan 18 évet még be nem
töltött fiatalok fia és lány OTI
biztosított, aki a folyó évben el-
küldéses üdültetésben nem vesz
részt. MABI biztosítottak napközi
üdültetésben nem részesülhetnek.
Az üdültetésben részt venni biztosi-
táltak jelentkezhetnek a kerületi
pénztárnál (Petőfi-tér 7. szám.)
a hivatalos órák alatt. OTI Deb-
receni Kerületi Pénztára.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

METEOR MOZGÓ

Szombaton: fél 7 és 9 órakor:
Halálösszelelem
Modern légihaderők és Híradók!

Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor a:
GIBRALTÁR
Chaplin vizjáték és Híradók!!
Jön **Préri kapitány** Jön

A ruszin a hivatalos nyelv Kárpátalján

Kárpátalján a felmerült kívánal-
maknak megfelelően a kormány-
zói biztos egységes ruszin nyelv-
tant készített, amit most adott ki
a kárpátaljai terület kormányzói
biztosi hivatala. Bíró Parényi
Zsigmond kormányzói biztos a
most megjelent nyelvtanban meg-
állapított ruszin nyelvnek hiva-
talan alkalmazását a kárpátaljai köz-
igazgatásra és oktatásra nézve kö-
telezően elrendelte.

A Vöröskereszt kérése

A Magyar Vörös Kereszt elnök-
sége felkéri mindazokat, akik a
vidéki gyűjtésben résztvettek, hogy
a gyűjtőleveken befolyt adományok
összegét az izekhez csatolt posta-
tak irékpénztárakéklapon befizet-
ni és a gyűjtőleveket az elszámo-
lások végéig a Magyar Vörös Ke-
reszt Központjának, Budapest VIII.
Baross utca 15. postán mielőbb be-
küldeni szíveskedjenek.

Drágult a sör

Az árkormánybiztos engedély-
vel a vendéglősök felemelték a
sör árát. A csapoló sör poharan-
kint, illetve korsónkint 2. fillérrel
lett drágább, a piceolósör ára azon-
ban változatlan maradt. A palack-
sör árát a sörgyárak részére en-
gedélyezett emeléssel azonos mért-
ékben palackonkint es minőség
szerint 2, 3 és 5 fillérrel emelik.
A vendéglősök lépéseket tettek a
borárak emelésének engedélyezése
iránt is, ebben az ügyben azonban
az árkormánybiztos még nem fog-
lalt állást. Külömben is boráreme-
lés csak az esetben kérhető, ha a
vendéglős az ujonnan beszerzett
bort az eddiginél magasabb áron
vásárolta és ezt igazolni tudja.

Betöltendő állások

Az egyes közhatalóságok ismét
több megüresedett állás betöltésé-
re hirdetnek pályázatot. A Máv.
BBI a budapesti központi rendelő
személyzeti osztályán egy rendelő-
orvosi, azonkívül Pécs, Sásd, Pest-
szentimre, Nagykatya, Püspöklá-
dány, Nagybooskó, Békéscsaba és
Kiskőrös székhellyel egy-egy ke-
zelőorvosi, a szegedi intézetnél egy
belgyógyász szakorvosi, a lévai
kórháznál egy alorvosi, Pestszent-
erzsébeten egy városi orvosi, a
csongrádi tüdőgyógyász intézetnél
egy vezető orvosi, Rakaca község-
ben egy körorvosi, a Mávag. di-
ósgyőri társaságánál négy kör-
zeti kezelőorvosi, a szentesi kór-
házban egy alorvosi, a szolnoki
kórházban egy bõrgyógyász főor-
vosi, a máramarosmegyei técsői
járásban egy körorvosi, Sümeg
község kórházában egy kiegészítő-
orvosi, Oros nagyközségben egy köz-
ségi orvosi, Mezőtúron egy városi
orvosi, a makói fürdőgyógyász in-
tézetenél egy alorvosi, Csarnda köz-
ségben egy körorvosi, a szolnoki
közkórháznál egy kiegészítő orvosi,
a szolnyai járáshoz tartozó Duszi-
na i községben egy körorvosi állás
kerül betöltésre.

A kir. magyar Pázmány Péter
Tudományegyetem gazdasági igaz-
gatóságánál megüresedett két, a

külöb kezelési szak keretébe tar-
tozó kezelői állásra hirdetnek pá-
lyázatot. Kérvényeket augusztus
31-ig a Pázmány Péter Tudomány-
egyetem gazdasági igazgatóságá-
nál nyújthatják be. (Részletes fel-
tétel a Budapesti Közlöny 158.
számában.)

Sopron vármegye alispáni hiva-
talanál egy díjnoki állás kerül be-
töltésre. Kérvényeket július 31-ig
a vármegye alispánjához kell be-
küldeni. (Részletes feltételek a
Budapesti Közlöny 154. számában.)

Kassa szab. kir. városnál a kö-
vetkező állások kerülnek betöltés-
re: két adóhivatali ellenőri, két
adóosztályi, két végrehajtói, négy be-
csüsi állás, a fogyasztási adóhiva-
tali szakon egy segédnyilvántartói,
két kezelői, három II. oszt. altiszti
és három kiegészítő szolgálai állás.
Az altiszti szakon két I. oszt., al-
tiszti, 4. II. osztályu altiszti és 3
kiegészítő szolgálai állás. Kérvénye-
ket Kassa város polgármesteréhez
lehet beadni augusztus 14-ig.
(Részletes feltételek a Budapesti
Közlöny 156. számában.)

Debrecen törvényhatóságánál a
mentőszolgálat keretében három
szigorló mentőorvosi alkalmazás
üresedett meg.

Ezekre az alkalmazásokra a vá-
ros polgármestere pályázatot hir-

ARANYTALAN
fogyasztású
elavult lámpák helyébe
gazdaságos
TUNGSRAM
KRYPTONT!

det.
A szigorló mentőorvosok díjazá-
sa személyenként havi 60-P.

A tengeri igénybe- vételi ára

A földmivelésügyi miniszter
újabb rendeletében a tengeri igény-
bevételi árát július 16-tól kezdve
további intézkedésig állapította
meg: Budapesti paritásában tiszán-
tuli állomásról 27.10; egyéb állo-
másról 26.05 pengő; budapesti köz-
raktárban fekvő áru 25.85 pengő
métermázsánként.

Hirdessen lapunkban

VÍG-MOZI

NAGY MEGNYITÓ ELŐADÁSOK!!

M

Kedd-től, 1940. júli-
us 23-tól LILLIAN
HARVEY egyetlen
idei filmje. Buda-
pesttel egyidőben a

ESEBELI
HERCEG

Előadások
5, 7, és 9 óra.

HIREK

A magyar gyógynövénygyűjtők és beváltók körében felvették azt az ötletet, hogy a mai viszonyok között, amikor fokozott gondtal kell minden veszendő értéket megmenteni, nem mellőzhető a háztartási hulladékok begyűjtése sem, amit eddig személtre dobtak. Az ilyen hulladékok sorában igen sok az almahéj, barackmag, birsalmamag, babhéj, cseresznye-, és meggyzár, kukoricabajusz és a narancshéj. Ezek közül a cseresznye- és meggyzár és az almahéj főzete orosz-tea pótló, illetőleg, mint orosz teát helyettesítő ital jöhet számításba. A barackmag, ameleltje mandulahelyettesítő, a drogkereskedelemben és a cukrászparban értékesíthető, de felhasználható az ottani háztartásban is. Ugyancsak a cukrászparban és a drogkereskedelemben helyesíthető el a narancshéj is. A babhéj, kukoricabajusz és a birsalmamag a drogkereskedelemben keresett cikkei.

A kereskedelmi minisztériumban rendeltetvést készítettek a kávé forgalombahozatalának újabb feltételeiről. A legutóbbi rendelkezések óta tapasztalt körülmények ugyanis szükségessé tették új rendelet kiadását, amely elsősorban a kávékeverési feltételekre vonatkozóan tartalmaz új utasításokat. A tervezetet már eljuttatták az érdekeltekhez, amelynek hozzászólása után dönt a miniszter a rendelet kiadásáról.

Debrecen város tulajdonát képező Vajdalahos elnevezésű, 338 kat. hold 246 n.-öl területű városi ingatlan, amely legnagyobb részétől rétből és legelőből áll, 1940. évi október hó 1-től kezdődőleg az 1941. évi szeptember hó 30-ig terjedő egy évre nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbeadásra kerül. Az árverés 1940. évi július hó 31-én d. e. 9 órakor a Városháza tanácstermében tartatik meg. A bérbeadásra kerülő ingatlanra vonatkozó egyéb adatok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál megtekinthető. Polgármester.

A postamesterek egyesülete memorandummal fordul a kereskedelmi miniszterhez. A memorandumban rámutatnak arra, hogy a postamesteri személyzet nem részesül azokban a kedvezményekben, amelyekben a kincstári személyzet. Különösen a családi pótlék hiányát sérelmezik. Arra kéri a minisztert, részesítse a postamestereket és alkalmazottakat is a többi közalkalmazottakhoz hasonló családi pótlékban, családi és gyermeksegélyben.

A közoktatási minisztérium újabb rendkívül nagyjelentőségű terv megvalósításával foglalkozik. Textiliparunk nagyarányú fejlődése ma már évek óta szükségessé teszi önálló textilipari iskolák létesítését. A kormány elhatározta azt, hogy a magyar textilipar továbbfejlesztése érdekében önálló textilipari iskolát létesít. Az új iskolában azok a tehetséges fiatalok, akik hajlamosak a magasabb iskolákban erre az iparágra, magasabb kiadványt nyerhetnek. Ertesülésünk szerint az új iskola megépítését a jövő évre tervezik az illetékesek.

A természetes „Ferenc József” keserűvíz már régóta bevált házi szer, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhé és igen gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnek az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát.

A 4810-1840. M. E. számú rendelet 6. paragrafusának (4.) bekezdése alapján a m. kir. földművelésügyi miniszter 200.800-1940. IX. A. 2. számú rendelkezésével a tengeri igénybevételi árat 1940. évi július 16-tól kezdődőleg további intézkedésig a következőképpen állapítja meg: Budapesti paritásában: tisztántúli állomásról 28,05 P. mázsája, Budapesti közraktárban fekvő áru 25,85 P. mázsája.

FÉRFIÖLTÖNY
ÉS KABÁT-SZÖVETEK OLCSÓN ÉS IGEN NAGY VÁLASZTÉKBAN
PETRIKNÉL
SZENT ANNA U. 5.

Az idej termésű réti és szárazföldi széna, szalma bejelentése, zár alá helyezése és azoknak igénybevétele

A m. kir. Minisztérium 5170-1940. M. E. szám alatt kibocsátott és a f. évi július hó 6-án életbe lépett rendelete szerint az, akinek birtokában idej termésű lucerna, lóhere, zabosbüköny, muhar, köles, baltacim, vagy más szántóföldi, vagy réti széna vagy sarusznána van és ezek együttes készlete az idén még várható együttes takarmánymennyiséggel együtt a száz mázsát meghaladja, köteles a már meglévő és még várható egész takarmánymennyiségét bejelenteni.

Az, akinek az idén várható takarmányszalmatermése összesen a 200 mázsát meghaladja, köteles azt bejelenteni. A bejelentésre kötelezett várható termésének nemcsak a 200 mázsát meghaladó, hanem egész várható mennyiségét köteles bejelenteni.

A rendelet szerint takarmányszalma alatt a tavalyi árpa és zab szalmát, a magra termesztett herreféleségeket és hüvelyesek szalmáját, a muhar és köles szalmáját be kell érteni.

Az, akinek birtokában régebbi termésű egyéb szalma (alomszalma) van és ezen készlete az idén még várható egyéb szalma (alomszalma) takarmánymennyiséggel együttesen a 400 mázsát meghaladja, köteles a meglévő és még a várható egész takarmánymennyiségét bejelenteni. A rendeletet szerint egyéb szalma, (alomszalma), valamint az őszi árpa és zab szalmát, az őszi és tavaszi buza és rozsszalmát, valamint megnyérés céljából termesztett köles és muharszalmát kell tekinteni.

A várható takarmánymennyiséget a múlt évek terméseredményei és a lábonálló termés állapota szerint megbecsülve kell számításba venni. A m. kir. honvédség birtokában lévő készletek nem esnek bejelentési kötelezettség alá.

A bejelentést legkésőbb az 1940. évi július hó 22-ig bezárólag a városi közlélményügyi Ügyosztályi termelői irodájában (Ferenc József ut. 28. sz., volt Fürdőgondnoki Hivatal, Dobozi átjáró) a hivatalos órák alatt délelőtt 8-2 óráig és délután 4-6 óráig kell meg-

tenni. A bejelentőnek a bejelentett adatokat tartalmazó nyilvántartást alá kell írnia.

A fuvarozás alatt álló készletre a bejelentést a címzett a címzett a fuvarlevél átvétele után azonnal köteles megtenni.

A bejelentő feltüntetheti azt, hogy szénából az 1941. év május 31-ik napjáig, szalmából pedig 1940. év augusztus 15-ik napjáig számítva gazdasági szükségletére milyen mennyiség szükséges. A szükségleteket azonban a bejelentő igazolni köteles. Ha a bejelentett készlet nem a bejelentő tulajdona, a tulajdonos nevét a bejelentésben külön fel kell tüntetni. A Közlélményügyi Ügyosztály a bejelentések valódiságát ellenőrizheti.

A bejelentés alá eső szénát és szalmát 1940. évi július hó 16-tól kezdve hatósági zár alá helyezni kell tekinteni és azt csak a rendeletben meghatározott módon szabad forgalombahozni, illetve a földművelésügyi miniszter engedélyével szabad csak felhasználni. Ez a korlátozás a gazdaság körében igazoltan szükséges készletre nem vonatkozik. A zárt készleteket a bejelentésre kötelezett megőrizni köteles. A zár alá vett szénát és szalmát tekintetében az állam elővásárlási jog illeti meg, amelyet az állam megbízásából a Magyar Mezőgazdák Szervezetének Tiszautauti Kirendeltsége (Hunyadi u. 13. sz. telefon: 27-97) gyakorol.

Ha a birtokos a széna és szalma tulajdonát bármilyen módon átuházni kívánja, köteles azt a Magyar Mezőgazdák Szervezetének megőrző feljuttatni. Az igénybevételei árakat az ellenőrzés országos kormánybiztosa állapítja meg. Ezen árak megállapításáig a szalmaszalmák és szalmafélék legmagasabb árának megállapítása tárgyában 1940-1940. A. K. sz. rendeletben foglalt árak az irányadók.

Egyébként a rendelet részletes rendelkezéseit és a szigorú büntető rendelkezéseket a kifüggesztett hirdetésny tartalmazza. Polgármester.

Gyilkosság, öngyilkosság és rablótámadás

Az a hatalmas felhőszakadás, amely Zalaegezre és környékére zuhant, Zalaszentivánon két emberáldozatot is követelt a fergeg.

A munkáról hazatérőben lévő Novák Kálmán földművesasszonyt és 9 éves fiát a Kisfaludbegyri lemlő víztömeg elsodorta. Mindkettő megfulladt. Holttestüket az eliszaposodott kukoricaföldeken találták meg.

Szár község vasútállomásának főnöke, Hóke József öngyilkossági szándékból felvágta ereit. Sebészlése nem volt súlyos és Győrök János állomásműhelyi kocsijában a tatabányai kórházba küldötték kötözésre.

A tatabányai állomáson az állomásfőnök elugrott kísérelve mellől és egy arra halszó mozdony elé vetette magát. A kísérelő vissza akarta tartani, de őt is magával

rántotta.

A mozdony mindkettőjüket darabokra tépte. Az állomásfőnök öngyilkosságának oka az volt, hogy a hivatalvizsgálat szabálytalanságokat állapított meg nála.

Az ártatlanul meghalt Győrök három kiskorú árva síratja. Jánoshalma község határában lévő kiserdön rablótámadás áldozata lett Agócs Mihály gazda.

A szerencsétlen gazda nyakát és fejét rettenetesen összeszurkálták és a fallóra súlyával beszakították.

A nyomozás megállapítás szerint rablógyilkosság kísérlete történt. A támadó hajnalban hatolhatott be a szobába és az ingó óráról levett sullyal verte be az áldozata fejét. Az óra megállt és fél négyet mutatott. Aronkivül 9 késszurást is ejtett az idős gazdán. A tettes azután felkutatva a házat, a talált pénzt azután magával is

vitte. Az édes Mihályt súlyos állapotban szállították kórházba. Esetben maradását hová is remény.

Olaj vadrepceből

Az idej rendkívül időszerűsége következtében országos szinten szaktudományi és főnökeiben lépett fel a szántóföldi terményekben a gazdak által közismert vadrepce gyomnövény. A gazdak kétféle gyomot neveznek vadrepceknél. Az egyik a tulajdonképeni vadrepce, magas növésű és rendszeresen elágazó gyom. A másik a repceszerecske, vagy a repesén, alacsonyabb és bokros növésű. Magja majdnem kétszer nagyobb a vadrepce magjánál, kb. 2,5-3 milliméter, gömbölyded, pirosasbarna és a felszíne apron görbözött.

Mindkét gyomnövénynek a magja jelentős mértékben tartalmaz olajat, amely a mostani rendkívüli viszonyok között olajgyártásra alkalmas. Tekintettel a hazai növények olaj felhasználásához fűződő jelentős gazdasági érdekekre, szükséges és kívánatos, hogy ezeknek a gyomnövényeknek a magját megfelelően leheessen értékesíteni. A magcséplésnél a vadrepce vagy annak a kicsépleetlen beccő osztályozó henger útján kiválasztódnak. A beccőket is külön hengerléssel elcsépelik és magját kirostálják.

A Futura vidéki bizományosai a fenti gyomnövények egészséges érett, száraz, két százaléknál több idegen anyagot nem tartalmazó minőségnek megfelelő magjáért budapesti paritásában számítva 100 kg.-ként 32 pengőt fizetnek.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

A kártalanítás felemelését kérik a városok

Ismeretes, hogy a kormány megszüntette a városi közevetvámokat és határozott ígéretet tett, hogy ebből kifolyólag a városokat nem éri anyagi veszteség. Most gyakorlatilag bebizonyult, hogy a városoknak engedélyezett kártalanítási összeg kevesebb, mint a vámjövődélem volt, mert az állam 15 százalékos kezelési illetéket von le.

A városok szövetsége egy beadványban kérte a kormányt, hogy emelje fel a kártalanítási összeget, szüntesse meg a kezelési költséget. Kéri továbbá, hogy módosítsák a szétosztási kulcsot is, mert az jelenleg nincs igazságosan megállapítva.

ALFÖLD

IDŐSZAKI POLITIKAI LAP
Megjelenik szombaton délután.

Előfizetési díj: félre 2,50 P. Egész évre 5 P. Vidékre félre: 3 P., egész évre 6 P.

Felolvas szerkesztő és kiadó Dr. Diószeghy János laptulajdonos. Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut. 41. szám.

Nyomatott: dr. Diószeghy János és Máthé Gábor nyomdázóvállalatnál Debrecen, Fiac utca 41. szám.

Felolvas nyomdavezető: Máthé Gábor